ཀུ་སུ་ལིའི་སེམས་ཁྲིད།

Instrucciones de Kusāli sobre la naturaleza de la mente

ན་མོ་གུ་རུ།
Namo Guru; homenaje al lama.

ལྟ་སྒོམ་བ་ཅད་ཚུལ་མང་ལགས་ཀྱང་། །རང་སེམས་དོ་བོ་སྐྱོང་ལ་འདུས། །
སེམས་ཞེས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན། །དུ་ཡིའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ཀ་ཡིན། །

Aunque son muchas las maneras de explicar la visión y la meditación,
todas ellas se reducen a sostener la esencia de la propia mente.
Esta «mente» no es algo que exista en otro lugar:
es el propio pensamiento que está ocurriendo ahora mismo.

དེ་རྗེས་ཕྱི་རྒྱུ་ཞུགས་བྱད་བར། །ཁོ་རང་རང་དོ་བཤུས་པའི་ཚེ། །
བཤུ་བྱ་ཤུ་བྱེད་གཉིས་སུ་མེད། །སྟོང་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད། །

Sin perseguir el exterior,
cuando miras directamente a su propia esencia,
no hay dualidad entre «observador» y «lo observado».
Como es vacía, no existe ninguna sustancia real.

གསལ་བ་ཡིན་པས་རང་གིས་རིག །ཐ་དད་མ་ཡིན་རྒྱང་དུ་འཇུག །
ཅི་ཡང་མེད་ལས་ཅི་ཡང་འཆར། །དེ་ཉིད་རང་དོ་ཤེས་ཙམ་གྱི། །

Como es clara, es consciente de sí misma.
Estas cualidades no están separadas; están unidas.
De la nada absoluta surge todo.
Con solo reconocer su propia esencia de esta manera,

མི་བརྗེད་དྲན་པས་བསྐྱང་བ་ལས། །བསྒོམ་བྱ་གཞན་དུ་མི་འཚོལ་ཞིང་། །
ཡིན་མིན་བཟོ་བཅོས་རེ་དོགས་ཀྱིས། །མ་བསླད་རང་ས་བཞག་པ་ཡིན། །

sosteniéndola con la atención plena de no olvidarla,
no busques ningún otro objeto de meditación.
Sin fabricaciones de «es esto o no»,
sin corromperla con la esperanza y la duda,
deja que (la mente) repose en su propio lugar.

ཐ་མལ་ཤེས་པ་བཟོ་མེད་འདི། །ཚོས་སྐུ་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་ཡིན། །

ཕྱག་རྒྱས་ཚེས་སྣང་གྲངས་མང་ཡང་། །ཉམས་ལེན་རྩ་བ་འདི་རྣུ་འདུས། །

Esta conciencia ordinaria, sin artificios,
es la luz clara última del dharmakāya.
Aunque el Mahāmudrā y el Dzogchen emplean muchos términos técnicos,
la raíz de la práctica se reduce a esto.

དེ་ཡིས་མི་ཚེགས་སྐྱས་ཤེས། །བཟང་པོ་གཤོན་དུ་འཚོལ་བ་དེ། །

རེ་དོགས་འཆིང་བ་ཡིན་ཕྱིར་སྤོངས། །དེ་འདྲ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས། །

No conformarse con esto y pensar que la budeidad
es algo mejor que deba buscarse en otro lugar
es quedar atado por la esperanza y el temor; por tanto, ¡evítalo!
Como un medio para realizar esto tal como es:

མོས་གུས་ཆོགས་བསགས་གལ་ཆེ་བས། །རྒྱ་ཆུ་བླ་མ་ཙོ་རྒྱན་རྗེར། །

མོས་གུས་གནད་དུ་བསྡུན་པ་དང་། །ཐོ་གསུམ་དག་ལ་འབད་པར་འཚོལ། །

la devoción y la reunión de las acumulaciones son de máxima importancia.
Así que, cultiva siempre la devoción hacia el gurú Padmasambhava,
penetrando en el punto vital de la devoción,
y esfuérzate por practicar la virtud con tu cuerpo, palabra y mente.

སྤེ་སྟོད་ཁྲི་འདུའི་རིག་སྔགས་འཛིང་། །རང་སྤྲོད་པའྱ་ཚོས་འཕེལ་དོར། །

བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀུ་སུལིས། །བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་གླིང་ནས་བྱིས། །

En respuesta a la petición de mi discípulo Pema Chöpel,
sustentador de mantras de conocimiento (vidyamantradhara) de Gatö Trindu,
yo, el kusāli Lodrö Thayé, escribí esto en Dechen Ösal Ling.

དགེ་ལེགས་འཕེལ།

¡Que florezcan la virtud y la bondad!

Traducción: L. Maitri (Maite Castellano), 2026.